

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku L. Ż.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o ustalenie istnienia bądź nieistnienia obowiązku podlegania ubezpieczeniom
społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 19 listopada 2020 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 lutego 2019 r., sygn. akt III AUz (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. postanowieniem z dnia 6 listopada 2018 r. odrzucił odwołanie L. Ż. wniesione od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 11 października 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...), postanowieniem z dnia 26 lutego 2019 r. oddalił zażalenie odwołującego się.

Sąd drugiej instancji uznał, że decyzja z dnia 11 października 2017 r. została ubezpieczonemu skutecznie doręczona w dniu 19 lutego 2018 r. Termin na złożenie odwołania upłynął w dniu 19 marca 2018 r., a odwołanie zostało przez ubezpieczonego złożone w dniu 22 czerwca 2018 r., a zatem po terminie. Mając na uwadze wskazane okoliczności faktyczne, Sąd Apelacyjny uznał, że zaszły okoliczności uzasadniające zastosowanie art. 477⁹ § 1 k.p.c.

Skargę kasacyjną wywiódł ubezpieczony, zarzucił naruszenie art. 477⁹ § 1 k.p.c. w związku z art. 477⁹ § 3 k.p.c. przez nieprawidłową wykładnię i błędne zastosowanie, a także art. 39 k.p.a. przez niezastosowanie.

W ocenie skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, co uzasadnia jej przyjęcie do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). W ocenie skarżącego pogląd Sądu, że doręczenie decyzji następuje w dniu, w którym ubezpieczony otrzymał wiadomość o niej z innego źródła, nie ma podstaw prawnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie podlega przyjęciu do rozpoznania.

Pogląd, że decyzja organu rentowego, nieskutecznie doręczona w trybie art. 44 § 1 k.p.a., może zostać doręczona tylko w sposób określony w art. 39 k.p.a., czyli za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe, albo przez pracowników organu rentowego lub przez inne upoważnione osoby lub organy, nie jest jednoznaczny. Oznacza to, że ubezpieczony nie wykazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Staje się to zrozumiałe, jeśli weźmie się pod uwagę, że w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych chodzi o merytoryczne rozpoznanie sprawy. Nie bez powodu art. 477⁹ § 1 k.p.c., określający tryb i termin odwołania od decyzji, wprowadza wskazuje na akt jej doręczenia (posługując się zwrotem: „w terminie miesiąca od dnia doręczania decyzji”), to jednak nie odsyła w tym zakresie do przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Omawiany przepis jest normą prawa procesowego, nie jest jednak tak, że procedury cywilna i administracyjna stanowią jedność. Odrębność tych gałęzi prawnych sprawia, że omawiane „doręczenie” z art. 477⁹ § 1 k.p.c. może być postrzegane w świetle przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, co jest zrozumiałe, jeśli weźmie się pod uwagę, że dokonuje go co do zasady organ rentowy, nie znaczy to jednak, że „ścieżka administracyjna” ma charakter wyłączny. W granicach art. 477⁹ § 1 k.p.c. nie jest oczywiście wadliwy pogląd, że dopuszczalne jest doręczenie ubezpieczonemu decyzji przez sąd (co miało miejsce w rozpoznawanej sprawie), po uprzednim bezskutecznym doręczeniu

zastępczym organu rentowego. Przepis ten określa samodzielnie tryb odwoławczy w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Wskazuje sposób i termin wniesienia odwołania od decyzji. Zaznacza też, że miesięczny termin będzie biegł „od doręczenia decyzji”, nie określa jednak, że owe doręczenia ma się odbyć tylko i wyłącznie w sposób określony w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego. Zwrócił na to już uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 marca 2015 r., I UK 271/14, LEX nr 1682200.

Niezależnie od dotychczas przedstawionych argumentów, należy zaznaczyć, że art. 477⁹ k.p.c., regulujący poszczególne kwestie dotyczące wnoszenia odwołania od decyzji organu rentowego, odnosi się do postępowania przed sądem pierwszej instancji. Sąd odwoławczy nie może więc przepisu tego naruszyć, gdyż go nie stosuje. Sąd drugiej instancji kontroluje prawidłowość prowadzenia postępowania przed sądem pierwszej instancji, w tym zastosowania przez niego art. 477⁹ § 1 i § 3 k.p.c., jednakże dla skutecznego podniesienia zarzutu niedokonania takiej kontroli konieczne jest powiązanie go z przepisami stosowanymi w postępowaniu apelacyjnym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2011 r., I UK 332/10, LEX nr 811827). Wskazana uwaga ma znaczenie, gdyż skarżący wymogowi temu nie sprostął. Identyczna uwaga odnosi się do podstawy skargi opartej na art. 39 k.p.a. Oznacza to, że również z tego powodu skarga kasacyjna, a zatem jej podstawy, nie może zostać uznana za oczywiście uzasadnioną.

Kierując się przedstawionymi racjami, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.